

Kaunokirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokkaat, perustelut 2023

Lautakunta: Kirsi Ranin (pj), Ilkka Mattila ja Eira Sillanpää

Laura Gustafsson: Mikään ei todella katoa (Like)

Mikään ei todella katoa on vimmainen, ajoittain jopa hulvaton kertomus pieleen menneen maailman laidalta. Kylmien, kammottavien faktojen ja taitavan kerronnan kudelma pohtii kuinka toimia, kun mikään ei tunnu muuttuvan parempaan, ainakaan raaistuvan tehotuotannon ja eläinten oikeuksien kannalta. Teos onnistuu hätkähdyttämään ja vaikuttamaan monella tasolla kaunokirjallisen vahvuutensa ansiosta.

Antti Hurskainen: Suntio (Siltala)

Usko, toivo ja rakkaus ovat kristillisen opin vahvoja teemoja, joita harvoin tuodaan esiin nykykirjallisuudessa. Teos uskaltaa tarttua niihin ja kyseenalaistaa luterilaisen kirkon virkamiesmäisen suhteen uskoon. Teos on poikkeuksellisen intohimoinen kertomus yhden ihmisen uskon ehdottomuudesta, joka näkyy myös arjen tekoina. Suntion kieli on yhtä tarkkaa kuin päähenkilön ajattelukin.

Pasi Ilmari Jääskeläinen: Kuurupiilon anatomia (Atena)

Kuurupiilon anatomia on poikkeuksellisen päähenkilön mieleenpainuva kasvutarina. Samalla se kuvaa laajemmin nuorison kapinaa järjestelmää vastaan ja sitä, kuinka vallankumous saattaa syödä lapsensa. Teos käsittelee onnistuneesti seksuaalisuuden monia muotoja ja hyväksyvän katseen merkitystä. Kuurupiilon anatomian ytimessä on mysteeri, jonka ratkaiseminen vie lukijan omalakisesti ja taianomaisesti maailmaan.

Sirpa Kähkönen: 36 uurnaa – Väärässä olemisen historia (Siltala)

Sirpa Kähkönen vahva, avarakatseinen kertojanääni rakentaa siltaa sukupolvien välisen kuilun yli. Väkevässä teoksessa menneisyyden taakat ja haavat nivoutuvat historian käännekohtiin. 36 uurnaa on yhden yön tai vaihtoehtoisesti kokonaisen vuosisadan kattava romaani, jota esineiden kehys pitää taidokkaasti koossa. Rankassakin maailmassa on kauneutta ja lempeyttä, kun katsoo teoksen myötätuntoisten lasien läpi.

Miki Liukkonen: Vierastila (WSOY)

Vierastila on tarkan havainnoitsijan verbaalista pyöritystä. Teoksen päähenkilön maailma pursuaa aistiärsyksiä, yllättäviä tapahtumia ja satunnaisesti piipahtavia hahmoja. Teksti virtaa yksityiskohdista maailmankaikkeuteen ja konkretiasta harhoihin. Teos on pirstaleinen runsaudensarvi, jossa ulkopuolisuutta, rakkauden kaipuuta, mielen järkkymistä ja syvää inhimillisyyttä kuvataan mestarillisella kirkkaudella.

Iida Turpeinen: Elolliset (S&S)

Ihmisen suhde luontoon ja muihin eläinlajeihin, ja eläinten hyödyntäminen ihmisyyteen raaka-aineena on keskeinen teema tämän päivän eettisfilosofisessa keskustelussa. Elolliset käsittelee teemaa jännittävästi yhdistämällä tieteen historiaa usealla eri aikatasolla hienosyisesti kerrottujen henkilöiden kautta. Elolliset tekee tuntemattomasta luontokappaleesta niin elävän, että lukijana haluaa mennä museoon hengittämään samaa ilmaa luurangon kanssa.